

Sveriges nationella reformprogram 2016, årlig rapportering om genomförandet av Europa 2020-strategin

Sveriges Kvinnolobby är en feministisk och partipolitiskt obunden paraplyorganisation för den svenska kvinnorörelsen. Vi har 45 medlemsorganisationer som på olika sätt arbetar för att stärka kvinnors ställning i samhället. Sveriges Kvinnolobby utgör den nationella koordinationen i den europeiska kvinnolobbyn, EWL, en paraplyorganisation för över 2000 kvinnoorganisationer i Europa.

Vi uppskattar möjligheten att få synliggöra jämställdhet mellan kvinnor och män i en bilaga till Sveriges nationella reformprogram 2016. Vi vill dock understryka vikten av att jämställdhetsperspektivet borde genomsyra hela reformprogrammet, i linje med artikel 3.2 i EU-fördraget. Detta är inte fallet, vilket vi beklagar.

Verksamheten i Sveriges Kvinnolobby och i den Europeiska Kvinnolobbyn bidrar till framsteg mot målen i Europas 2020-strategi. Strategin är tillsammans med FN:s nya utvecklingsagenda med de nya hållbarhetsmålen våra centrala policydokument för att nå full sysselsättning och hållbar tillväxt.

Nedan ger vi två exempel på hur våra projekt har bidragit till smart, hållbar och inkluderande tillväxt i Sverige. Exemplet avser vår granskning av Sveriges arbete med FN:s Kvinnokonvention samt genomförandet av konferensen Jämställdhetsdagarna.

Granskning av regeringens arbete med FN:s Kvinnokonvention

Under 2015 har Sveriges Kvinnolobby granskat hur väl Sverige lever upp till sina åtaganden i FN:s Kvinnokonvention, CEDAW. Vår granskning visar att brister förekommer på bland annat fyra områden:

1. Undermålig styrning, samordning och spridning av jämställdhetspolitiken
2. Bestående löneskillnader mellan kvinnor och män
3. Brist i styrning och samordning i arbetet att motverka våld mot kvinnor
4. Ett skevt och icke jämställt mottagande av människor på flykt

1. Undermålig styrning, samordning och spridning av jämställdhetspolitiken

Jämställdhet är idag det enda politikområde som saknar en verkställande myndighet. Denna brist gör det svårt att följa upp och mäta effekten av de insatser som görs. För att Sverige ska kunna förverkliga Kvinnokonventionen måste en fristående myndighet för jämställdhet mellan kvinnor och män inrättas. På samma sätt behövs myndigheten för

att granska att regeringen rätt implementerar EU-fördragets artiklar samt direktiv ifråga om jämställdhet. Detta var en av avsikterna med skrivningen om att inrätta jämställdhetsinstitutioner i EU-länderna, vilken togs in redan år 2002 i direktivet om jämställdhet på arbetsmarknaden. Vidare behövs myndigheten för att underlätta och säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar det svenska arbetet med EU2020. Under 2015 har Sveriges Kvinnolobby genomfört ett stort påverkansarbete för att få tillstånd en sådan myndighet samt aktivt bidragit i en statlig utredning om jämställdhetspolitikens utveckling.

2. Bestående löneskillnader mellan kvinnor och män

Likalönsprincipen cementerades i EU:s fördrag redan 1957 d.v.s. vid Europasamarbetets begynnelse. Men smart, hållbar och inkluderande tillväxt bromsas fortfarande upp på grund av bestående löneskillnader mellan kvinnor och män. Under 2015 var löneskillnaden mellan kvinnor och män 13,2 procent. Sveriges Kvinnolobby har tagit initiativ till och är ständigt sammankallande för 15:57-rörelsen som är Sveriges största sammanslutning för jämställda löner. Rörelsen består av de stora fackliga organisationerna, politiska kvinnoförbund och kvinnorörelsens organisationer. Under 2015 har rörelsen drivit tre krav; ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen, återinförande av årliga lönekartläggningar och samma rätt till heltid för både kvinnor och män.

3. Brister i styrning och samordning i arbetet att motverka våld mot kvinnor

Stora satsningar på att stoppa våld mot kvinnor har inte fått genomslag. Få kvinnor anmäler våldsbrott och sexuella brott, än färre leder till åtal och en försvinnande del till fällande domar, dvs. i praktiken råder straffrihet. Det är överhängande att anta en nationell strategi för att motverka våldsbrott mot kvinnor med väl definierade ansvarsområden, utbildnings- och informationssatsningar samt rapporteringsrutiner. Orsakerna måste utredas till varför våldsbrott mot kvinnor rapporteras i liten grad och hur man ska komma tillrätta med diskriminerande attityder gentemot brottsoffren.

4. Ett skevt och ojämnt mottagande av människor på flykt

Såväl mottagandet som integrationen av människor som flytt eller på andra sätt invandrat till Sverige präglas av stora skillnader mellan kvinnor och män. Sveriges Kvinnolobby har ett flertal gånger under 2015 uppmärksammat asylfrågan. För att uppnå ett mer jämställt mottagande har vi bland annat krävt att kvinnor och deras barn ska ges särskild prioritet bland kvotflyktingar. Vi har också efterlyst ett starkare jämställdhetsperspektiv i regeringens integrationsinsatser. Invandrade kvinnor har en längre etableringsperiod än invandrade män och fastnar ofta i utanförskap. Svenska myndigheter och aktörer måste bli bättre på att implementera lagstiftning på samma sätt i segregerade förorter som i innerstaden och på landsbygden.

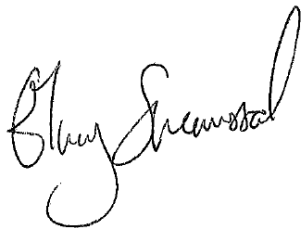
Sveriges Kvinnolobby deltar för närvarande aktivt i ett omfattande EWL-projekt som kartlägger de risker som kvinnor och barn utsätts för under flyktingkrisen, speciellt ifråga om könsrelaterat våld. Sverige och Tyskland som de stora mottagarländerna har inom projektet djupstuderats av Women Refugee Commission som i sin rapport avslöjar en skrämmande bild av de problem som kvinnor och barn utsätts för under flyktvägen och vid mottagandet i Sverige genom brist på b.l.a. rutiner, resurser, kunskaper och könsmedvetenhet hos myndigheter, boendeansvariga etc. Samtliga EWL-koordinationer inklusive den svenska sammanställer nu situationen i sitt eget land. Resultaten kommer

att ligga till grund för specifika och brådskande krav på EU-ländernas regeringar från en samlad europeisk kvinnoröst på EWL:s generalförsamling i juni.

Jämställdhetsdagarna med fokus på jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering i alla politikområden är den strategi som Sverige, EU och FN förespråkar eftersom detta bidrar till en smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Trots det har Sverige saknat en nationell konferens med fokus på jämställdhetsintegrering. Sveriges Kvinnolobby har fyllt detta tomrum genom att skapa den årliga konferensen Jämställdhetsdagarna som genomfördes för första gången i januari 2016. 900 deltagare erbjöds kunskapsbyggnad och nya insikter om vikten av jämställdhetsperspektiv inom arbetsmarknad, hållbar utveckling, välfärd, integration, demografi och hälsa. Man fick också tillfälle att förstå hur en jämställdhetsintegrerad budget underlättar samt är en förutsättning för ett mer jämställt samhälle. Sveriges Kvinnolobby har under många år ägnat en stor del av sin verksamhet till att undersöka och öppet kräva fler insatser för att regeringens budget skall uppfylla kraven på ett genomarbetat jämställdhetsperspektiv i både analyser och framåtriktade förslag. År 2015 anmärkte vi bland annat på att budgeten inte innehöll tillräckliga satsningar för att stödja de många äldre kvinnor som på grund av en låg pension lever under EU:s fattigdomsgräns.

Stockholm den 17 mars 2016

Elvy Svennerstål
Tf vice ordförande

Sveriges Kvinnolobby
Norr tullsgatan 45
113 45 Stockholm
08- 33 52 47
info@sverigeskvinnolobby.se
www.sverigeskvinnolobby.se